

A Comparative Study of Puberty Crisis in the Narratives of "Bulldog" by Arthur Miller and "Rami" by Abbas Maroufi

Majid Houshangi ^{1*} | Hamed Mokammeli ²

1. Corresponding Author, Assistant Professor of Persian Language and Literature, Faculty of Literature, Alzahra University, Tehran, Iran. Email: m.houshangi@alzahra.ac.ir
2. M. A. in Dramatic Literature, Faculty of Arts, Soore University, Tehran, Iran. Email: hmokammeli@gmail.com

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received: 23/07/2023

Received in revised form:

15/10/2023

Accepted: 16/10/2023

Keywords:

comparative literature,
puberty crisis,
Rami,
Bulldog,
Abbas Maroufi,
Arthur Miller.

ABSTRACT

Among comparative studies, the presence of common subjects and the unity of the topic play a decisive role in data analysis. Meanwhile, psychological issues—particularly those related to identity, maturity, and the development of crises, repressions, and their behavioral manifestations in both physical and psychological domains—are highly significant. In this context, following the exploration of identity and self-awareness, Erikson and Marcia addressed several prominent issues of adolescence, stating that the transition into this life stage is the origin of many behaviors. These behaviors are influenced by individual and social forces, as well as actions and reactions. In the meantime, the stories "Rami" by Abbas Maroufi and "Bulldog" by Arthur Miller can be considered two parallel and challenging narratives at this stage. Therefore, this research aims to compare the role of this crisis in shaping the narrative structure—both in content and form—using a descriptive-analytical method. The results indicate that the most important factor in the creation of identity in both narratives, which includes action, place, time, confrontations, and realities, is the dominance of cultural and discursive influences that contribute to the formation of a confused identity in the protagonists. Both narratives conclude with this theme. On the other hand, despite the diversity of contexts, collective priorities such as conflict, breaking taboos and totems, and the process of referring to the past still play a central role in both narratives. The differences in the signs will return to biological violence and historical memory.

Cite this article: Houshangi, M. & Mokammeli, H. (2025). A Comparative Study of Puberty Crisis in the Narratives of "Bulldog" by Arthur Miller and "Rami" by Abbas Maroufi. *Research of Literary Texts in Iraqi Career*, 14 (4), 267-289.

© The Author(s).

Publisher: Razi University

DOI: 10.22126/rp.2023.9404.1814

Extended abstract

Introduction

Among the various material realities that play a decisive role in human history, the evolutionary stages of sexual desire—alongside adolescence—hold particular significance. Their scope, implications, and the resulting physical and psychological effects on adolescents constitute a substantial and diverse field of research within society. This prominence arises from the interplay of factors such as shifting social environments, hormonal changes during puberty, structural brain development, and the transformation of social cognition in the adolescent brain. Consequently, the significance of this topic is evident across numerous research fields. This study aims to comparatively analyze two short stories—Arthur Miller’s “Bulldog” and Reza Maroufi’s “Rami”—by focusing on the theme of adolescence and seeking to uncover both the similarities and differences between these texts within their distinct cultural and discursive contexts, despite their shared subject matter. With reference to the theoretical frameworks on the crisis of adolescence from Erikson’s and Marcia’s approaches to identity analysis, this study addresses the following key research questions:

1. In what signs, images, and actions can the dialogue and relationships between the two texts be analyzed?
2. According to textual implications, how can the main characters of the two stories be classified within different identity styles, and based on what evidence?

Literature Review

Adolescence and its associated experiences are among the phenomena that civilized humans often prefer to conceal. From Freud’s perspective, the mission of psychoanalysis is to uncover these hidden desires and motives that modern humanity typically represses. Researchers studying puberty simultaneously consider both its physical and psychological dimensions, agreeing that puberty encompasses biological and physical transformations that can significantly impact an adolescent’s emotional and psychological development. Erikson defines this stage as one characterized by a relatively stable sense of self-unity. In his view, stabilizing one’s identity and self-understanding is of paramount importance; deficiencies in behavioral skills within this domain may lead to social crises. Failure to accurately analyze and resolve these crises can escalate into broader issues such as pubertal disorders, psychosis, and social problems.

These issues, according to Kestenberg, manifest as “identity and identification crises” that are processed through the internalization and stabilization of parental images. Erikson posits this as the fifth stage in his eight-stage model of personality development: “identity versus role confusion.” In this stage, the adolescent is expected to develop a clear understanding of their identity, especially as it relates to social interactions—an era that is effectively a period of role experimentation.

Erikson's theory, with its focus on identity and its associated crises during puberty, was further developed by James Marcia (1996). Marcia reformulated this stage into the dual dimensions of commitment and exploration. He defined exploration as the degree to which an individual seeks to understand and engage with value systems, beliefs, and social roles such as marriage and relationships after puberty, while commitment refers to the acquisition of enduring values and ultimate goals. Combining these dimensions, Marcia distinguished four identity styles: achieved (high commitment, high exploration), moratorium (low commitment, high exploration), foreclosure (high commitment, low exploration), and diffused (low commitment, low exploration).

Methodology

1. The Axis of Conflict and Opposition

In Maroufi's works, a discernible conflict arises from inner anxieties and regression to childhood. The protagonists' struggles across various psychological levels illustrate challenges in identity formation—a concept not limited solely to puberty. The narrative of "Rami" follows this pattern; unresolved childhood issues cause the main character to oscillate between internal and external realities, locked in a confrontation. However, unlike other narratives, this story repeatedly allows the veil between these two selves to be torn, facilitating their integration. Similar dynamics are evident in Arthur Miller's "Bulldog," where the protagonist's desires—whether consciously or unconsciously—emerge as psychological confrontations. For instance, when the bulldog is taken to the animal welfare society, the protagonist undergoes a profound inner transformation. This conflict initially surfaces during the boy's journey to purchase the dog, as he compares the houses on Scramerhorn Street to those in his own Midwood neighborhood. In **Rami**, a significant portion of the plot centers on the protagonist's confusion and sense of loss. Maroufi's narration creates a cyclical portrayal of this confusion, evoking a feeling of dizziness. Similarly, in "Bulldog", the protagonist is plagued by hesitation—whether standing behind the woman's door, hesitating before ringing the bell, or when buying and keeping the dog.

2. The Theme of Place and Time

Erikson and, subsequently, Marcia highlight the importance of the biological and environmental context—i.e., place and upbringing—in shaping identity, interlinked with social environments and educational settings, and expressed through environmental indicators. In "Rami," this capacity takes on a paradoxical meaning: the emergence of a physical and material core in a completely sacred and spiritual setting. Miller's depiction of the protagonist entering a strange neighborhood subtly conveys the adolescent's experience of puberty—a realization of self-awareness in Erikson's terms. Miller seems to present his Jewish neighborhood as a sacred space and the woman's district (where the sexual encounter occurs) as profane, showing the protagonist caught between enjoyment and apathy. The architecture and transport imagery

further illustrate the boy's descent into self-doubt, shyness, and uncertainty that lingers whenever he faces critical moments.

3. Flashback and Retrospective Context

Marcia argues that individuals with confused identities lack stability and focus and thus cannot establish a coherent self-image or metrics of value; they are constantly beset by anxiety and resort to memories that predate their established identity. This tendency is explicit in these narratives, particularly in "Bulldog," where the protagonist revisits his childhood home—a site symbolic of both comfort and regulation, dominated by the mother and brother. The sacred motif of the past weaves throughout the first half of the tale, while, in the second half, retrospection morphs to focus on episodes between the boy and the woman, re-examined each time with new emotional hues.

4. Transcending the Totemic and Breaking Taboos

In "Rami," after many years, the protagonist re-experiences a euphoric state amid the crowd's physical and psychic commotion. Despite fears of humiliation in this sacred time and space, he feels compelled to relive and fulfill his needs, often followed by tears—a motif that corresponds to the infernal punishments described on Doomsday. This theme is paralleled in "Bulldog," but with an opposite valence: entering the domain of taboo is portrayed as an encounter with grave sin. Unlike traditional cardinal sins, the principal transgression in Miller's narrative is lying—a motif emphasized repeatedly, alongside the protagonist's subsequent efforts to distract himself with sports and nature.

Conclusion

The adolescent crisis in both stories is characterized by anxiety, cognitive confusion, and the absence of both discovery and commitment; puberty, for both protagonists, veers toward sexual rebellion. According to Erikson and Marcia, the major contributor to the identity crisis is the social and cultural environment. In "Rami," clashes with these needs become confrontations with social and cultural norms, turning inner and outer conflict into a palpable drama. In "Bulldog," the Western context confines this process mostly to physical needs, culminating in psychological turmoil and the protagonist's quest for renewed experience. The form of each story mirrors its thematic conflicts: "Rami" approaches tragedy as its protagonist confronts defeat, while "Bulldog" leads to triumph and self-overcoming. Thus, Maroufi's hero symbolically stones the devil, whereas Miller's adolescent hero sublimates his needs and guilt creatively at the piano. Accordingly, "Bulldog" may be aligned with an early-formed identity (foreclosure), yet, due to low commitment, remains in the diffused stage by the story's end. In the Iranian narrative, the onset of adolescence is marked by psychological distress and unresolved complexes; societal teachings urge the suppression of beauty's source, unlike the more open context of the other story, where the same growth spawns a musical masterpiece.

Finally, the distinct cultural settings highlight sacred and profane elements differently: “Rami” centers on taboo-breaking rooted in specific times and places, whereas “Bulldog” makes the sacred temporal. According to Marcia, identity discovery depends on recalling and reliving childhood crises. Thus, the defining feature in both stories concerning adolescent crisis is the protagonists’ recurrent retrospection. Their continual return to the past and re-examination of memories serve as vehicles for revisiting their histories, critiquing social structures, and attributing fears and anxieties to the collective unconscious of their cultures. A sense of rootlessness and lack of recognition becomes essential to the formation of a confused identity, evident in both stories’ nameless heroes. The use of the hero’s “I” signifies a broader, collective identity, with “Rami” charting an inward journey outward, and “Bulldog” navigating an external journey inward.

بررسی تطبیقی بحران بلوغ در شکل‌گیری «بولد/گ» آرتور میلر و «رمی» عباس معروفی

مجید هوشنگی^{۱*} | حامد مکملی^۲

۱. نویسنده مسئول، استادیار، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

رایانامه: m.houshang@alzahra.ac.ir

۲. کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی، دانشکده هنر، دانشگاه سوره، تهران، ایران.

رایانامه: hmokammeli@gmail.com

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۰۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۷/۲۴

واژه‌های کلیدی:

ادبیات تطبیقی،

بحران بلوغ،

رمی،

بولد/گ،

عباس معروفی،

آرتور میلر.

در میان خوانش‌های تطبیقی، وجود موضوعات مشترک و وحدت سوژه، نقش تعیین‌کننده‌ای در تحلیل داده‌ها ایفا می‌کند. در این میان، موضوعات روان‌شناسانه به‌ویژه مساله هویت، بلوغ و طرح بحران‌ها، سرکوب‌ها و تجلی رفتاری آن در دو ساحت جسمی - روانی از جذابیت بالایی برخوردار خواهد بود. در این خصوص، اریکسون و مارسیا پس از طرح مساله هویت و شناخت از خود به بخشی از مسائل مهم دوران بلوغ پاسخ داده و بر این باورند که ورود نوجوانان در این مرحله زیستی، منشا بسیاری از رفتارها، فعلیت نیروها و کنش و واکنش‌های فردی و اجتماعی است. در این میان، داستان «رمی» از عباس معروفی و «بولد/گ» از آرتور میلر را می‌توان دو روایت همسو و چالش برانگیز از این مرحله دانست. لذا این پژوهش بر آن است تا با روشی توصیفی - تحلیلی به بررسی تطبیقی جایگاه این بحران در شکل‌گیری ساختار روایت در حوزه‌ی محتوا و فرم بپردازد. در نهایت این نتایج حاصل شده است که مهم‌ترین عامل در ایجاد هویت در دو روایت که شامل کنش، مکان، زمان، تقابل‌ها و فعلیت‌ها، استیلای محرک‌های فرهنگی و گفتمانی است به شکل‌گیری هویت سردرگم و معشوش در قهرمانان هر دو روایت انجامیده است. از سوی دیگر با وجود تنوع در بافت، اولویت‌های جمعی چون کشمکش و نزاع، تابو و توت‌م‌شکنی و فرایند ارجاع به گذشته هم‌چنان در هر دو روایت نقش محوری بازی کرده که باز هم تفاوت‌ها در عرصه نشانه‌ها به تجربه زیستی و حافظه تاریخی باز خواهد گشت.

استناد: هوشنگی، مجید و مکملی، حامد (۱۴۰۴). بررسی تطبیقی بحران بلوغ در شکل‌گیری «بولد/گ» آرتور میلر و «رمی» عباس

معروفی. پژوهشنامه ادبیات داستانی، ۱۴(۴)، ۲۶۷-۲۸۹.

حق مؤلف © نویسندگان.

ناشر: دانشگاه رازی

۱. پیشگفتار

ادبیات از دیرباز از اساسی‌ترین بسترها برای تعامل و اثرگذاری‌های چندجانبه در ملت‌ها بوده است. به گونه‌ای که با ترجمه و هم‌رسانی آثار ادبی بزرگ میان کشورها رویدادهای متفاوت و ماندگار در طول تاریخ شکل گرفته است. تری ایگلتون^۱ بر این باور است که اثر ادبی بیان عقاید و انعکاسی از واقعیت‌های اجتماعی و تحقق بخشیدن به حقیقتی متعالی نیست؛ بلکه واقعیتی مادی است که کارکرد آن هم‌چون عملکرد یک ماشین قابل تحلیل است» (ایگلتون، ۱۳۶۸: ۱۶). لذا ناقد ادبی برای درک این کارکردها در میان اقوام و ملل متفاوت سعی دارد تا به روشی تطبیقی، گفتگوهای متکثر و صداهای چندگانه را از دل متون متفاوت بیرون کشیده و برای فهم درست از جهان به سوی مقایسه فرهنگ‌ها از دل آثار ادبی حرکت کند. لذا این‌جاست که «ادبیات تطبیقی نوعی داد و ستد فرهنگی است» (مرتضایی و دیگران، ۱۳۹۲: ۱۱۰). و بیش از آن‌که یک نهضت ادبی باشد، نوعی ابزار شناخت در حوزه جامعه‌شناسی^۲ و شناخت تمدن انسانی است.

از میان این واقعیت‌های مادی که نقش تعیین‌کننده‌ای در تاریخ بشری ایفا می‌کند، مراحل تطور میل جنسی و به تبع آن بلوغ است که اندازه و میزان اهمیت آن و هم‌چنین پیامدهای فیزیکی و روانی‌اش در نوجوانان، بخش مهمی از تحقیقات متنوع در جامعه را به خود اختصاص داده است، این احتمالاً به دلیل تأثیر متقابل بین تعدادی از عوامل، از جمله تغییرات محیط اجتماعی و هورمون‌های دوران بلوغ، تکامل ساختاری مغز و تحول در شناخت اجتماعی در مغز نوجوان خواهد بود. لذا می‌توان نقش این مسأله را در بسیاری از موضوعات پژوهشی پررنگ و محوری دانست. از آن‌جا که «عوامل بسیاری چون اقلیم، وراثت، جهش‌های ژنتیکی، اقتصاد، مسائل محیطی و اجتماعی، نحوه تغذیه و الگوی مصرف غذایی، متابولیسم^۳ و وضعیت جسمانی افراد، فرهنگ، آداب و روابط حاکم بر خانواده نقش مؤثری در بلوغ دارند. این علل و عوامل بیش‌تر روان‌شناسان را متوجه خود ساخته است» (خوش‌کن، ۱۳۹۶: ۸). حال این پژوهش بر آن است که دو داستان کوتاه میلر^۴ در «بولدگک» و معروفی در «رمی» را در نگاهی تطبیقی و با محوریت مسأله بلوغ بررسی کرده و به خویشاوندی و تفاوت‌های دو متن در دو خاستگاه فرهنگی و گفتمانی با موضوع مشترک دست یابد. لذا علاوه بر روند برون‌متنی در شکل‌گیری هر دو

1. Terry Eaglton

2. Sociology

3. Metabolism

4. Arthur Asher Miller

داستان، «بولداگ» و «رمی» در حوزه فرم و درون‌مایه نیز دارای نسبت نزدیک به یک‌دیگر بوده که مواردی چون زاویه نگاه سوم، جنسیت قهرمان، بی‌نام بودن هر دو قهرمان، بهره‌مندی از نظام پیرنگ هماهنگ و موضوعات مشترک دیگر از این قرار می‌باشد.

۱-۱. پرسش‌های پژوهش

با توجه به مبانی نظری در شناخت بحران بلوغ با توجه به رویکرد اریکسون^۱ و مارسیا^۲ در تحلیل هویت، پرسش‌های اصلی پژوهش آن است که:

۱. مناسبات و گفتگوی این دو متن در چه نشانه‌ها، تصاویر و کنش‌هایی قابلیت بررسی و تحلیل دارد؟
۲. با توجه به دلالت‌های متنی، شخصیت‌های اصلی دو روایت را در کدام یک از سبک‌های هویتی و بر اساس چه شواهدی می‌توان دسته‌بندی کرد؟

۲-۱. پیشینه پژوهش

در حوزه بررسی روایت‌ها با محوریت بلوغ می‌توان به دو اثر «بازنمایی انواع بلوغ در رمان عقرب‌های کشتی بمبک» (۱۳۹۷) اثر میرعلایی امین و همکاران اشاره داشت که در آن این کنش‌ها، عملکردها و گفتگوهای شخصیت‌های نوجوان رمان براساس بازنمود انواع بلوغ مورد بررسی قرار گرفته و به ترتیب بلوغ عقلی (فکری)، بلوغ عاطفی، بلوغ اجتماعی، بلوغ سیاسی و در نهایت بلوغ اقتصادی در رمان برجستگی داشته است. یکی دیگر از این پژوهش‌ها، مقاله «واکاوی اسطوره‌شناختی رمان من و عجیب و غریب با تکیه بر نمادهای مادینه و فرایند بلوغ نوجوان» (۱۴۰۰) اثر چالاک است که نتایج آن نشان می‌دهد که مناسک و رفتارهای بنیادینی که لازمه عبور از مرحله کودکی به جوانی است، در این داستان نمادینه شده و بازگرداندن حیات به سرزمین باستان در گرو خویشکاری او در سیر این بلوغ به شمار می‌رود. اما در خصوص آثار میلر در ایران کارهای بسیاری صورت پذیرفته است، به گونه‌ای می‌توان او و نمایشنامه‌هایش را سوژه‌ای بسیار جذاب برای پژوهشگران دانشگاهی به ویژه رشته‌های مربوط به هنر دانست. به عنوان نمونه می‌توان به ۳۹ پایان‌نامه و رساله در خصوص کارهای میلر اشاره کرد که تنها ۲۷ نمونه آن با محوریت روایت مرگ فروشنده انجام پذیرفته است و معرفی آنان در ظرفیت بحث نخواهد گنجید. اما در حوزه فعالیت‌های تطبیقی با محوریت میلر می‌توان به مقاله

1. Erik Erikson

2. James Marcia

«مطالعه تطبیقی اقتباس‌های سینمایی مرگ یک فروشنده اثر آرتور میلر» (۱۳۹۹) اثر مشترک پویان رضاپور و علیرضا انوشیروانی اشاره داشت که به نقش کم‌رنگ زن‌ها در همه اقتباس‌های مورد مطالعه و حذف درون‌مایه شکست آمریکایی منتج شده است. در همین راستا رساله دکتری با پژوهش مرضیه زارع با عنوان «بررسی تطبیقی عنصر شخصیت و گفتگوی رئالیستی در نمایشنامه‌های آنتوان چخوف، آرتور میلر و اکبر رادی» در دانشگاه پیام‌نور تهران انجام پذیرفته و یا می‌توان به پایان‌نامه «مطالعه نمایشنامه‌های با خشم به گذشته بنگر اثر جان آزبورن و مرگ فروشنده اثر آرتور میلر بر مبنای آرای نیچه» اثر مشترک بهار جلالی هنرمند در دانشگاه فردوسی مشهد اشاره کرد. اما با توجه به وسعت پژوهش‌های تطبیقی با محوریت میلر و محدودیت پژوهش، اشاره به همه موارد مقدور نخواهد بود.

از سوی دیگر عباس معروفی نیز به صورت جداگانه سوژه‌ای با پتانسیل بالا برای پژوهش‌های تطبیقی بوده است. از جمله این پژوهش‌ها می‌توان به پایان‌نامه مریم قربانیان به راهنمایی حسن امبری بیرق و مشاوره علی محمد شاهسنی با عنوان «بررسی تطبیقی روایت در بوف کور هدایت و پیکر فرهاد عباس معروفی» (۱۳۸۹) اشاره داشت و همچنین در این زمینه پایان‌نامه‌ای تحت عنوان «بررسی تطبیقی خشم و هیاهوی فالکنر و سمفونی مردگان معروفی: رویکردی روانکاوانه» اثر مهسا متین‌دوست است که به بررسی پیچیدگی شخصیت‌ها و آشکارسازی انگیزه‌های پنهان آنان پرداخته است. پژوهش در خور دیگر در این حوزه را امیر نجفی، سید حبیب الله لژگی و محمدجعفر یوسفیان با عنوان «معنازایی در عدول از پیش متن؛ خوانش بینامتنی داستان هابیل و قابیل و رمان‌های هابیل سانچت (میگل د. اونامونو) و سمفونی مردگان (عباس معروفی)» (۱۳۹۵) انجام داده‌اند که در مجله جستارهای ادبی به چاپ رسیده است که ماحصل این پژوهش در سطح بینامتنیت خوانشی، استفاده از شاخص گفتگومندی در طبقه‌بندی متون و در سطح بینامتنیت تولیدی، راهکاری عملی برای تولید متون جدید در گفتگو با متون پیشین است. اما می‌توان گفت که در بحث تطبیق میان آثار میلر و معروفی هیچ پژوهشی صورت نپذیرفته و از سوی دیگر مبنای نظری این پژوهش، یعنی بحران بلوغ در هیچ پژوهشی با محوریت آثار این دو نویسنده یافت نشد.

۳-۱. روش پژوهش و چارچوب نظری

این پژوهش سعی دارد با روش توصیفی-تحلیلی و با بهره‌مندی از منابع کتابخانه‌ای به بررسی تطبیقی دو روایت «رمی» و «بولد/گ» با تأکید بر نظریه شناخت هویت اریکسون و مارسیا بپردازد.

۴-۱. هویت و بحران بلوغ

همواره در طول تاریخ و صیوریت فرهنگ‌ها، مباحثی به عنوان حوزه ممنوعه حضور دارد که طرح مسأله، بحث و تبادل نظر در آن حوزه را ممتنع ساخته و یا در لایه زیرین جامعه مخفی می‌کند. نوجوانی، بلوغ و رویدادهای مربوط به آن نیز از جمله مواردی است که انسان متمدن، سعی در کتمان آن دارد و رسالت روانکاوی از نگاه فروید^۱ همین «برملا کردن امیال و انگیزه‌های مکتومی است که انسان متمدن معمولاً ترجیح می‌دهد آن‌ها را کتمان کند» (فروید، ۱۴۰۰: ۱۵). از آن‌جا که تقریباً پس از فروید مسأله میل جنسی از چهارچوب گفتگوهای مخفی جامعه به سطح مباحث آکادمیک و مجامع علمی وارد شد و باور او بر این که «لیبیدو با مرگ می‌جنگد و می‌کوشد انسان را در هر زمینه به پیروزی برساند» (Mannoni, 1971: 146). اهمیت این نیرو در کنش‌گری انسان را در فرمی نو به جهان تأکید کرد و متعاقباً شناخت، تبیین و تمرکز بر پژوهش‌ها در این حوزه را در اولویت‌های دانش روان‌شناسی قرار گرفت.

پژوهشگران در حوزه بحث بلوغ، به دو سطح جسمی و روانی توأمان نظر دارند و معتقدند که بلوغ شامل مواردی از جمله تحولات بیولوژیک یا جسمانی است که این روند می‌تواند بر رشد روانی و عاطفی نوجوانان نیز تأثیرگذار باشد» (اکرمی و همکاران، ۱۳۹۹: ۳۹۶). این مرحله را اریکسون در احساس نسبتاً پایدار از یگانگی خود تعریف می‌کند» (بیابانگرد، ۱۳۹۰: ۱۲۳) این تثبیت در هویت و شناخت از خود، در نظرگاه اریکسون آن‌چنان اهمیت دارد که به نظر می‌آید هر گونه نقص در مهارت‌های رفتاری در این زمینه به بحران‌های اجتماعی خواهد انجامید و عدم تحلیل درست رفتارها و حل بحران‌های حاصل از آن به سطح وسیع‌تری از مصایب و مشکلاتی چون ناهنجاری‌های بلوغ، روان‌پریشی و اختلالات اجتماعی منتج می‌شود. این بحران‌ها به تعبیر کیستامبرگ^۲ در بحران «هویت و همانندسازی» نمود پیدا کرده که به واسطه هضم و تثبیت درونی تصاویر والدین صورت می‌پذیرد» (Tanner, 1962: 315) و اریکسون نیز در مرحله پنجم از مراحل هشت‌گانه رشد شخصیتی یعنی مرحله «هویت در برابر سردرگمی نقش»، این مرحله را شناخت کامل نوجوان از هویت خود دانسته که مشخصاً مواجهه با روابط اجتماعی خواهد داشت و در حقیقت این دوره، دوره نقش‌آزمایی است که نوجوان سعی می‌کند برای شکل دادن به مفهوم یکپارچه‌ای از خود ممکن است عقاید، نقش‌ها و

^۱ . Sigmund Freud

^۲ . Kestemberg

شیوه‌های رفتاری فراوانی را بیازماید» (اتکینسون، ۱۳۹۶: ۱۴۷). نظریه اریکسون در محوریت هویت و متعاقباً بحران‌های بلوغ توسط جیمز مارسیا (۱۹۹۶) ادامه یافت و او این مرحله را در دو ساحت تعهد و اکتشاف هویت باز تعریف کرد» (گروکر، ۱۹۹۳ به نقل از یادر، ۱۳۸۷: ۱۱۱). به باور مارسیا اکتشاف به میزان شناخت فرد از نظام ارزش‌ها، عقاید و موقعیت و جایگاه اجتماعی چون ازدواج، ارتباط با جنس مخالف و روابط پس از بلوغ اطلاق می‌شود و تعهد، به اکتساب ارزش‌های پایدار و اهداف غایی معطوف خواهد شد. او ترکیب این ابعاد را در چهار سبک هویتی تقسیم‌بندی می‌کند: هویت موفق^۱ (تعهد بالا، اکتشاف زیاد)، هویت دیررس^۲ (تعهد کم، اکتشاف زیاد)، هویت زود رس^۳ (تعهد بالا، اکتشاف کم) و هویت مغشوش^۴ (تعهد کم، اکتشاف کم). (Duriez & Others: 2007: 1023) درست مساله بحران در سطح روابط فردی و اجتماعی در اینجا و در بازه بلوغ تا ۱۸-۲۲ شکل خواهد گرفت. پس دوره بلوغ، به دلیل تغییرات سریع جسمانی، روانی، شناختی، اجتماعی و جنسی دوره‌ای بحرانی تلقی می‌شود که رفتارهای ناهنجار، افسردگی، رفتارهای خشونت‌آمیز، مشکلات هراس از محیط و بیماری‌های وخیم روانی را به همراه خواهد داشت» (رک. کشاورز و میرزایی، ۱۳۹۹: ۱۳۲-۱۴۴) دورانی طوفانی و پر آشوب و مشخصه اصلی آن بدخلقی، تندخویی نوجوان، آشوب درونی و شورش‌گری است» (استرنبرگ و موریس، ۲۰۰۱ به نقل از اتکینسون، ۱۳۹۶: ۱۴۵) لذا با توجه به اهمیت و محوریت این بحران در این بازه زمانی و تمرکز دو روایت رمی و بولد/گک بر این دروه، می‌توان از منظر اکتشاف مارسیا آن راتا حدودی تحلیل و بررسی کرد.

۱-۵. طرح روایات

بولد/گک: نوجوانی یک آگهی فروش توله سگ را در روزنامه می‌بیند و پس از کلنجارهایی که به علت شرایط مالی با خود دارد، برای خرید آن به نشانی اعلام شده می‌رود. فروشنده سگ‌ها خانمی است که مانند دیگران او را از سنش بزرگ‌تر تصور می‌کند. نوجوان وقتی سگ را بدون این که پولی بپردازد می‌گیرد و از آن‌جا خارج می‌شود، با خود مرور می‌کند که زن چگونه به او نزدیک شده و با او ارتباط برقرار کرده است. این اتفاق ذهن نوجوان را به خود مشغول کرده و تا پایان داستان، با وجود آن که حیوان را به انجمن مبارزه با بدرفتاری نسبت به حیوانات داده بودند، او را رها نمی‌کند تا سرانجام

1. Achived

2. Moratorium

3. Forseclosure

4. Diffused

این رویداد به اتفاق و تحولی شورانگیز در درونش منجر می‌شود.

رمی: جوان سربه‌راهی که افتخار حج یک ماه پیش به طور ناگهانی نصیبش شده، در گیر و دار جمعیتی که برای «رمی» جمرات فروش می‌کند، چشمش به بازوی زنی می‌افتد که از زیر حوله سفید بیرون مانده است. تمنای رسیدن به آن زن و آن بازو او را به تقلا و می‌دارد و خاطراتی را به یادش می‌آورد که پیش‌تر در آن‌ها این احساس خلسه ابدی را تجربه کرده بود. سنگ‌هایی که جمع کرده و بنا بود آن‌ها را به ستون‌های سنگی نماد شیطان بزند را در کیسه‌اش واری می‌کند ولی هر چه سعی می‌کند تصویر بازوی زن را از ذهن خود دور کند، نمی‌تواند. تا این که سرانجام او را گم کرده و برای یافتنش ناخودآگاه از جمعیت بیرون افتاده و به سوی ستون‌های سنگی پرتاب می‌شود و هفت سنگ که هفت بار محکم به او کوبیده می‌شود.

۲. پردازش تحلیلی موضوع

۱-۲. محوریت اصل تقابل و نزاع

در آثار معروفی، نوعی تقابل ناشی از اضطراب‌های درونی و بازگشت به دوران کودکی مشاهده می‌شود. درگیری شخصیت‌های داستان‌های او در سطوح مختلف روانی، نشان از چالش در حوزه هویت‌یابی است. البته باید توجه داشت که این نظریه تحلیل شخصیت کلی است و مخصوص بلوغ نیست. روایت «رمی» نیز از این قاعده جدا نبوده و مشکلات حل نشده دوران کودکی سبب می‌شود که شخصیت اصلی داستان هم‌چنان میان آنچه در درون اوست و آنچه بیرون شکل گرفته، در موقعیت نزاع و تقابل باشد. با این تفاوت که در این داستان، بارها پرده میان این دو من، پاره شده و یکپارچگی ایجاد می‌شود.

اما اصل هویت‌یابی بدان صورتی که اریکسون باورمند است که معطوف به اصل پایداری و ثبات بوده (Ericson, 1968 extract: Duriez, 2008: 1023) آن‌چنان که در آثار معروفی بروز دارد در نوشتار میلر محوریت نداشته و به واسطه حس دایره خواست و ارزش محدود شخصیت‌های داستان او این کشمکش تا حدودی کم‌رنگ‌تر است. به بیانی دیگر «همه آثار میلر حول و حوش یک مطلب دور می‌زنند. شخصیت‌های او بر گرد ارزش‌های محدودی (غالباً مادی) می‌گردند و هنگامی که دریافت مفیدتری از خود و نقش خود در جامعه می‌یابند راضی می‌شوند» (براکت، ۱۳۹۱: ۲۲۵) با این دیدگاه مشاهده می‌شود که در داستان کوتاه «بولداگ» هم‌چنین وضعیتی حاکمیت داشته باشد. اما نکته

در این جاست که در این داستان و مشخصاً این بار خواسته یا ناخواسته، خواست قهرمان به حیطه تقابل در شرایطی روانی تبدیل می‌شود. یعنی در موقعیتی که سگ به انجمن مبارزه با بدرفتاری نسبت به حیوانات داده می‌شود، در وجود قهرمان روایت تحول و اتفاقی صورت می‌گیرد که منجر به تحولی درونی شد. این تقابل در همان زمانی که پسر برای خرید سگ به خیابان اسکرمرهون رفت و خانه‌ها و بافت آن‌جا را با محله خودشان در میدوود^۱ مقایسه کرد، نمودار شد. این تفاوت هم در فرم و هم در ساکنان این منطقه - که یهودی‌نشین نبود- بیش‌تر جلوه داشت و این تفاوت و تقابل در جایی بیش‌تر نمودار گردید که «یادش آمد که فقط او بود که سگ می‌خواست و پدر و مادرش ابداً نظر خاصی نداشتند و برادر بزرگ‌ترش می‌گفت: می‌خواهی چقدر از دلارهایت را برای این سگ خرج کنی؟» (Miller, 2004: 14) به تعبیری می‌توان گفت عنصر تقابل در اولین پاره‌های این روایت به صورت نمادین و تقابل (بیرون / محله اسکرمرهون- ساکنان و غریبه‌ها) و (درون / میدوود / ساکنان و پدر و مادر) خودنمایی کرد و این تعارض هم‌چنان با شمات‌های برادر و خانواده تقویت می‌شد. این کشمکش و تنازع در هر دو داستان و در مواجهه با محرک‌های دوره بلوغ به شکل واگویه‌ها و وسوسه‌های فردی نیز جلوه‌گر است. جایی که هر دو شخصیت در برابر نیروی محرکی که آن را وسوسه می‌خوانند، در جدال با خویشتن قرار می‌گیرند. در داستان «رمی» این جدال در گفتگوی او با خود و پرسش‌هایی از تجربیات و خاطرات او رقم می‌خورد و این کشمکش میان مکان مقدس و خیالات وسوسه‌انگیز به واگویه‌ها و سوالاتی از خود و خاطراتش انجامید. (رک. معروفی، ۱۴۰۱: ۱۱-۱۱۲) و همین سیاق در وسوسه قهرمان داستان میلر، در قالب گفتگوهای هذیان‌وار او با خود به صورت پیاپی و بی‌وقفه بروز یافت. گفتگوهایی که در بخش عظیمی به بحران‌های هراس‌آمیز او از اتفاقات محتمل باز می‌گشت» (Miller, 2004: 117-120) این مسأله را مارسیا در شکل چهارم از بحران هویت و با اصطلاح ابهام در هویت (اتکینسون، ۱۳۹۶: ۱۵۰) استفاده کرده است، به باور مارسیا در این مرحله فرد در اوج سرگردانی و بلا تکلیفی است و ابهام و مساله و پرسش گنگ، زندگی و افکار او را احاطه کرده است که این ساحت از هویت در هر دوی این شخصیت‌ها و در قالب تنازع و تقابل، در ارتباط با غلبه نیروی بلوغ بروز یافته است.

در این موقعیت، افراد با هویت بهنجار از ثبات برخوردار بوده و به باور مارسیا در مرحله تعهد

تقویت شده‌اند اما برعکس « افراد با سبک هویتی سردرگم، در مواجهه با تعارضات و تصمیمات فردی، اهمال کار و ناراضی بوده و علاقه‌مند هستند که رفتار آن‌ها از طریق تقاضاها و مشوق‌های محیطی تعیین و کنترل گردد. (برزونسکی و کاک، ۲۰۰۰ به نقل از شکری و همکاران، ۱۳۸۶: ۱۷) لذا فرد، مرحله‌ای از توقف و آشفتگی را در این مرحله تجربه می‌کند که به عدم ثبات در هویت فردی و انتخاب تعهد خواهد انجامید و اهداف و ارزش‌های فرد همگی در یک سردرگمی و ابهام سیر خواهد کرد. این جاست که در روایت «رمی»، بخش مهمی از داستان به فضای حیرانی و گم‌گشتگی قهرمان اختصاص دارد. محرک اصلی در جریان حرکت، نوعی سرگردانی را در فرد به تصویر می‌کشد و روایتگری معروفی از این گم‌گشتگی تصویری دوار بر ساخته و نوعی سرگیجه را القا می‌کند که به صورت ضمنی می‌تواند با چرخش زائران خانه خدا و تلاقی تصویر سیاه کعبه، نوعی تداعی معنادار ایجاد کند. این امر جدای از آن که می‌تواند رویکردی روان‌شناختی داشته باشد، در تحلیلی نمادین نیز قابلیت طرح و بحث خواهد داشت. در روایت «بولد/گ» نیز قهرمان در بسیاری از بخش‌ها دچار سرگشتگی است؛ پشت در خانه زن، قبل از این که زنگ بزند، تردید او را فرا می‌گیرد. او هم‌چنین این حیرت را در مواجهه با زن تجربه می‌کند و یا در خریدن و نگه داشتن سگ نیز همواره این سردرگمی را لمس می‌کند. اوج این سردرگمی به خرید مجدد سگ از زن و مواجهه دوباره با او ختم خواهد شد. اما تفاوت اصلی سرگشتگی در «رمی» و «بولد/گ» در آن جاست که میلر این اتفاق و آثار روانی آن را به واسطه مناسبات فرهنگی حاکم پیچیده نمی‌کند. گویی او بر آن است که وجه طبیعی ماجرا را برجسته کند. در حالی که در داستان «رمی» جهانی شکل می‌گیرد که بیش از هر چیز ابعاد روانی بلوغ در آن ترسیم شده است. یعنی در داستان «بولد/گ»، بحران بلوغ جوان را به سمت مراجعه مجدد به زن می‌کشاند اما در داستان «رمی»، جوان برای خاموش کردن نیاز خود، در گذشته اقدام به از بین بردن زیبایی و نابودی آن کرده و اکنون نیز در پی تکرار تجربه کودکی است. این کنش حذف و محو کردن، از استیلای فرهنگ برخاسته که از بستر تاریخ به نسل کنونی ارث رسیده است.

۲-۲. موضوعیت مکان و زمان

از موضوعات مهمی که اریکسون و به تبع آن مارسیا در حوزه هویت طرح کرده‌اند، موقعیت زیستی و مکان و جایگاه پرورش فرد است که در هویت بخشی فرد بسیار تأثیرگذار است؛ شاخصی که با محیط اجتماع و فضای تحصیل در پیوند بوده و در قالب موقعیت‌های فرهنگی نیز قابل توسعه است و

در قالب شاخص‌های محیطی بررسی می‌شود. (رک. اریکسون، ۱۹۶۳، به نقل از شگری و همکاران، ۱۳۸۶: ۳۴) بدان معنا که فرد در موقعیت مکانی روستایی و دور افتاده دارای بافت و شکل متفاوتی از هویت با انسان مرکز نشین است و موقعیت خانواده و بافت فرهنگی تربیتی او در این امر نقش محوری را ایفا می‌کند. لذا جوانک روایت معروفی این موقعیت مکانی به معنای بافت زیستی- فرهنگی را در یک جامعه مذهبی و مکان مشهور به این بافت فرهنگی تجربه می‌کند و فردیت اوست که در یک مکان و موقعیت مذهبی به چالش کشیده شده است؛ موقعیتی که از لحاظ نشانه‌شناسی معنادار و قابل ارزیابی است. از نگاه زبان‌شناسان مکان نشانه‌ای نظام‌مندی است که با کاربردهای متفاوت سطوح متفاوتی از معنا را در ذهن ایجاد کرده و می‌تواند بستر برداشت‌های مختلفی را از آن برای مخاطب به وجود آورد: «وقتی می‌گوییم خانه من، در تقابل با وقتی می‌گوییم دفتر کار من یا محله من، شهر من و کشور من، ما با سطوح متفاوتی از این ساختار، هویت و معنا می‌یابیم. به نظر می‌رسد با ساختاری سلسله مراتبی و لایه‌بندی شده روبه‌رویم» (سجودی، ۱۳۹۰: ۸۲). این ظرفیت، در داستان «رمی» در همان موقعیت پارادوکسیکال خود معنا می‌یابد. یعنی شکل‌گیری هسته کنشی کاملاً فیزیکی و مادی در موقعیت و مکانی کاملاً معنوی و مقدس. می‌توان گفت تقابل این دو موضوع اشاره‌ای ضمنی به تقابل نگاه ایدئولوژیک به تصورات و پدیده‌های جنسی داشته باشد. این به چالش کشیده شدن و شکل‌گیری هویت سردرگم در مکان مقدس، این حیرت و سردرگمی را بیش‌تر تقویت کرده است. (رک. معروفی، ۱۴۰۱: ۱۰۷-۱۰۸) تقابل ریشه‌ای و همیشگی این تفکر را که زیبایی و لذت از ابزار شیطان هستند، برای مخاطب برجسته می‌کند. از سویی فضایی که معروفی برای روایتش برگزیده گرم و داغ است، گویی این گرما با توجه به نشانه‌های بلوغ، فضای بحرانی آن دوره را برای مخاطب تقویت می‌کند.

میلر هم در تصویری که از مکان ارائه داده و موقعیت ورود جوان به منطقه غریبه را تجسم می‌کند به صورتی ضمنی، تجربه غریب و ناشناخته قهرمان روایتش را از تجربه بلوغ متبادر کرده که موقعیت ورود به مرحله شناخت از منظر اریکسون را تحقق می‌بخشد. اما بیش از موقعیت مکانی، روایت «بولد/گ» در محوریت زمان، خویشاوندی با موقعیت مقدس در روایت «رمی» را دارد؛ میلر، روز یک-شنبه را به عنوان منشا شکل‌گیری داستان خود انتخاب کرده، روز تعطیل که در آن، مسیحیان به کلیسا می‌روند. میلر در میان اشاره‌های بسیار کوتاهی که به گذشته نوجوان دارد، مردان ورزش کاری را برای ما تصویر می‌کند که ریش‌های بلند و پرپشت داشته‌اند و از ذهن نوجوان حدس می‌زنند که شاید آن‌ها

به دلیل تعصب یهودی بودن چنین صورتی برای خود درست کرده‌اند. این شخصیت‌ها که تداعی‌کننده روحانیان یهودی هستند، ناخودآگاه متن را به سمت مفاهیم مقدس سوق می‌دهند؛ مفاهیم مقدسی که با مقولات جنسی زاویه اساسی دارد. میلر در نشانه‌های زمانی و مکانی مقدس خود مانند عباس معروفی به سراغ نمادهای بارز و مشخصی چون «جمرات»، «حج» و موارد از این دست نمی‌رود، بلکه به نشانه‌های ضمنی‌تر و تصاویر ارجاعی کوچک‌تر متوسل شده و به نوعی ابهام‌های ذهن نوجوان در دوره بلوغ را که با ارجاعات و نشانه‌های پی‌درپی عجین و همراه است، بازسازی می‌کند. گویی روایت او در ذهن یک نوجوان تصویر شده و ارجاعات مغز نوجوان را تجسم می‌بخشد. لذا هر دو نویسنده با کنار هم قرار دادن عبارات مقطع و متوارد به حس گناهی اشاره می‌کنند که در آن لحظه بین این دو نوجوان به وجود آمده و سرکوب شده است و هر دو جوان علی‌الرغم میل باطنی خود، این بحران و سرکوب را با خود به این مکان و یا زمان مقدس آورده‌اند. درست در این جاست که در دوره نوجوانی فرد به باورهای مذهبی فکر می‌کند و مجدد بازاندیشی می‌کند یعنی همان مرحله‌ای که مارسیا از آن به تعهد یاد می‌کند. اما از آن‌جا که فرد دارای هویت سردرگم، اگر هم تعهدی به مجموعه‌ای از باورها و اصول داشته باشد، باز هم درصد آن بسیار کم است. در نقطه مقابل تأکید عمده بر نسیبت و غنیمت شمردن خواهد بود (برزونسکی، ۱۹۹۰ به نقل از شکری ۱۳۸۶: ۱۸) که شخصیت‌های هر دو روایت بر این شاخصه متفق هستند.

حرکت و جابه‌جایی در مکان دو روایت نیز می‌تواند جالب توجه باشد. در داستان «رمی»، جوان در لحظه دیدن بازوی برهنه زن و در میان جمعیت خروشان در حال جابه‌جایی و رسیدن به منطقه جمره است، این جمعیت خروشان و از خود بیخود شده که برای ادای فریضه خود، یک‌دیگر را زیر دست و پا می‌گذارند، می‌تواند مسیر جابجایی و حرکت را در خود تفسیر کند؛ راهی که به سمت دفع شیطان می‌رود؛ اما بر اساس متن، جوان «تا می‌آمد خودش را از فشار تنه و شانه نجات دهد، یا میان آن جمعیت چفت شده خود را به چپ بکشاند، در انبوه آن خیل عظیم رفته بود در منتهی الیه سمت راست که خلاف میلش بود» (معروفی، ۱۴۰۱: ۱۱۱) و این گرایش او به چپ و عدم تمایلش به راست می‌تواند جهت شیطان در باور دینی را مورد اشاره قرار دهد. معروفی شاید بر مبنای باور عامه یا ارجاع به تفاسیر در این زمینه، حرکت به سمت چپ را نوعی گرایش به سمت وسوسه شیطانی تصویر کرده است.^۱

۱. مضاف بر این که در اخبار آمده است که ورود ابلیس از طرف چپ، به این است که لذات و شهوات و منکرات را بر انسان غالب می‌کند. (کنزالدقائق، ج ۳، ص ۳۲؛ مجمع البیان؛ طبرسی، ج ۴، ۶۲۳؛ بحارالانوار، مجلسی، ج ۶، ص ۱۵۲)

در روایت «بولداگ» هم گویی میلر بر آن است که محله یهودی‌نشین خود را تجلی مکان مقدس و محله لوسل (زنی که با او رابطه جنسی برقرار کرده) را مکان نامقدس معرفی کند. زیرا که آن‌چنان هم از زندگی لذت نمی‌برد، و در سکون و سکوت و بی‌تفاوتی‌ست. از سویی با توصیفاتی که از معماری و وسایل حمل و نقل می‌کند، نشان می‌دهد که نوجوان در موقعیت کاهش اعتماد به نفس، خجالت و تردید قرار گرفته است؛ تردیدی که حتی تا زمان زدن زنگ خانه زن هم همراه او بوده و پس از آن نیز به شکلی دیگر بروز می‌کند و می‌تواند تداعی گر تردیدی بزرگ‌تر و در سطح کلان باشد.

۲-۳. تبادر به قبل و بافت گذشته نگر

از آن‌جا که افراد با هویت آشفته و سردرگم، قوت ثبات و تمرکز نداشته و به باور مارسیا فرد مفهوم یکپارچه از خود یا سلسله معیارهای ارزیابی ارزشمندی زندگی خویش را در زمینه‌های عمده نخواهد داشت، (رک. اتکینسون و همکاران، ۱۳۹۶: ۱۵۱) دائماً در یک فضای تشویش و بازگشت به خاطرات سیر کرده و به فضای پیش از هویت خود نقب می‌زند. این امر در این داستان در قالب بازگشت به خاطرات دوران کودکی و امر گذشته نگر جلوه پیدا کرده است. معروفی در داستان خود با ارجاعات متعدد، سعی دارد تا گذشته جوان را به تصویر کشد، گویی در این یادآوری‌ها تلاش بر این بوده تا ریشه این ذهن آشفته و سرکوب‌ها بازنمایی شود. جوان پس از دیدن بازوی زن، به گذشته‌ای حواله داده می‌شود که برای اولین بار حس بلوغ جنسی را درک کرده است. آن هم در تجربه‌ای همسان اما در برابر دوست خواهرش. اما آنچه در آن حافظه فعال قابل تامل بوده، چگونگی مواجهه جوان با این صحنه است؛ او ناگهان اتوی گلدوزی را برداشته و روی آبله بازوی دختر می‌چسباند. این رویکرد گذشته‌نگر در روایت به گذشته‌نگری دیگری در داستان پیوند می‌خورد؛ معروفی در نشانه‌گذاری ساق‌های جنسی به دوران کودکی قهرمان نیز ورود کرده و با تعریف کردن گفتگوی میان خواهر و دوست خواهرش، نشانه‌ای از پیوند نمادین نوع لبان پسرک و حالت بوسه را ترسیم می‌کند، پسرک تا چهار سالگی پستانک می‌مکید و تا کنون هم این حالت را با خود به همراه دارد، خاصه وقتی که دود سیگار را بیرون می‌دهد تا جایی که دندان‌هایش نیز پیدا می‌شود. (رک. معروفی، ۱۴۰۱: ۱۰۹) معروفی بار دیگر برای آن‌که نشان دهد که این تناقض و این پریشانی از چه کاستی‌ها و رویدادهایی ناشی می‌شود، مخاطب را به خاطرات نوجوانی شخصیت اصلی داستان خود

می‌برد آن‌جا که او هنوز اجازه داشته با دختران و پسران کوچه «ماما، چه چه، مجسمانه»^۱ بازی کند. روزی که او در مقابل دختری که با حالت یک دست به کمر، دست دیگر به موازات گوش چپ، به شکل یک گل باز شده با چشمانی بسته و چند تار موی سیاه که بر پیشانی‌اش با باد می‌رقصد، مجسمه شده، می‌ایستد و ناخودآگاه می‌خواهد او را ببوسد که دخترک چشم باز کرده و خنده‌ای زنانه می‌کند که او خجالت زده می‌شود و از بوسیدن باز می‌ماند.

جوان در پی یادآوری این خاطره به یاد داستان بلدرچین و برزگر می‌افتد و با آن که می‌گوید علت این تداعی را نمی‌داند و تنها به آوردن جمله «...به این فکر کرد که چرا برزگر به زندگی بلدرچین‌ها توجهی ندارد...»^۲ (همان: ۱۱۰) بسنده می‌کند، اما این یادآوری از چند منظر قابل بررسی است. اما برداشت نزدیک به ساختار روایت، طرح این سوال است که چرا بلدرچین که هر روز به گشت و گذار می‌رود به بزرگ شدن جوجه‌هایش توجهی ندارد؟ چرا به این فکر نمی‌کند که آن‌ها نیازهای تازه‌ای دارند و برای رفع آن‌ها شاید باید محل زندگی‌اش را تغییر بدهد؟ مانند والدینی که به افکار و حالات روانی و جسمی نوجوانان خود در هنگام بلوغ توجهی نکرده و آن‌را نادیده می‌گیرند و تا روزی که طغیان نکرده و آشکارا و با روی دادن اتفاقی بروز کرده و شاید پیامدهایی هم به دنبال دارد تمهیدی برایش نمی‌اندیشند؟

در روایت «بولد/گ» و در نیمه اول آن، گذشته‌ای که قهرمان دائماً آن را مرور می‌کند، بازگشت به زیست‌گاه و خانه پدری است که هم محل شادی و آرامش و هم جایگاه حکم و قانون است که در استیلای مادر، برادر و احکام پیاپی آنان نمود دارد. این امر با توجه به بافت روایت که تداعی‌کننده وضعیت مقدس است، در گذشته‌نگر جوان حضور فعال و پی در پی دارد. در نیمه دوم روایت، گذشته‌نگر به صورت جالب توجهی تغییر ماهیت داده و معطوف به اتفاقاتی است که بین نوجوان و زن

۱. بازی «ماما، چه چه، مجسمانه» که در آن کودکان این شعر را خوانده و در آن میان یکی از آن‌ها که نوبتش رسیده، دستور مجسمه شدن دیگران را در یک حالت خاص می‌دهد و سپس از بین آن‌ها کسی که بهترین شکل را به خود گرفته انتخاب می‌کند تا نفر بعدی او باشد.

۲. در داستان بلدرچین و برزگر، بلدرچین با دو جوجه خود در کشتزاری زندگی می‌کند و هر روز برای گشت و گذار از جوجه‌های خود دور می‌شود. روزی جوجه‌ها به بلدرچین می‌گویند که برزگر گفته زمان برداشت محصول رسیده و باید به کسی بگویند تا بیاید آن‌را درو کند. ولی بلدرچین می‌گوید تا زمانی که خود برزگر وارد عمل نشده جای نگرانی نیست و جای آن‌ها امن است. تا این‌که آن روز هم می‌رسد و بلدرچین جوجه‌های خود را از آن کشتزار می‌برد.

شکل گرفته و پسرک در طول داستان بارها آن را مرور می‌کند و هر بار نیز تصویر تازه‌ای به یاد می‌آورد. تغییر در امر گذشته‌نگر در دو نیمه روایت گویای تحولی است بنیادین که با دگرگینی در خواستِ نوجوان از تصرف سگ به تصرف زن جلوه پیدا کرده است؛ تغییری که از نظام خانواده، شادی و شاخص‌های دینی به نام زن، اندام او، بوسیدن دهانِ توله‌سگ و... شکل گرفته است. از نگاه میلر، زندگی و گذشته نوجوان از لحظه‌ای آغاز می‌شود که او نخستین تصمیم مهم زندگی‌اش را گرفته؛ و در آن‌جا با رویدادهای ناخواسته بزرگ‌تری مواجه می‌شود. لذا این گذشته‌نگر در دو نیمه روایت تقسیم‌بندی شده است. حال آن‌که در «رمی» معروفی، قهرمان بارها به گذشته پرتاب شده و دوباره به میانِ سیل جمعیت باز می‌گردد. این مسأله نشان‌دهنده غلبه بیش‌تر وجه تردید و وسوسه در داستان «رمی» خواهد بود.

این بازگشت به خاطرات در محرک‌های لییدویی هم نمود دارد. در روایت «رمی» آنچه در گام نخست محرک شخصیت در ورود به محرک‌های لییدویی است، از یک امر بصری نشأت می‌گیرد، بازوی سیاه زن است که حفره‌ای برای بازگشت به خاطرات گذشته و برانگیختگی است. در روان‌شناسی آن عده از مشکلات رفتاری و هیجانی در دوران بلوغ، اغلب در دوران کودکی سابقه‌ای از مشکلات مشابه دارد. (مفیت، ۲۰۰۱ به نقل از اتکینسون، ۱۳۹۶: ۱۴۶) لذا در ساخت روایت، این امر در مقیاس بسیار قوی، در ذهن جوان با ارجاع به تصاویر کودکی معنا می‌یابد؛ تصاویری که در تضاد رنگ‌ها با یک‌دیگر موجودیت تازه می‌یابد؛ یعنی بازوی سیاه در خانه شیطان و بازوی سفید در خانه خود.^۱

اما این محرک در روایت «بولدگ» به گونه‌ای کاملاً متفاوت و حتی در تقابل با «رمی» بیان می‌شود. زمانی که قهرمان به خانه زن می‌رسد، نخستین چیزی که توجهش را جلب می‌کند بوی زن است؛ ترکیبی از بوی شیر و هوای خفه و دم کرده» (See. Miller, 2004: 116). نکته مهم در روایت «بولدگ» این‌جاست که پسر حتی در لحظاتی که می‌خواهد هم، زن را نمی‌بیند و تصاویر با ارجاع خاطرات در میانه دوم روایت به ذهن قهرمان متبادر می‌شود. این مسأله نشان از آن دارد که میلر برای شکل‌گیری این اتفاق و شکل‌گیری فضای هیجان فیزیکال آن، حس بینایی را به رسمیت نمی‌شناسد. حال آن‌که در داستان «رمی»، معروفی تمام اجزای آنچه جوان می‌بیند را با نهایت دقت توصیف کرده

۱. این تقابل در رنگ و تصویر به نشانه‌ای بر تقابل عینی در نوع خواستِ درونی قهرمان و مناسک معنوی حج دارد.

و تصویر بر روایت او غلبه دارد.

۴-۲. عبور از امر توتمی و تابو شکنی

در مفهوم کلی، تابو به حوزه منع‌ها و تردیدها مرتبط بوده و اصطلاحاً به ترس مقدس از آن یاد می‌شود؛ و به شی یا عملی اطلاق می‌شود که منع ازلی و هراس بنیادین از آن وجود دارد. به تعبیر فروید، «تابو بر دو معنای متضاد دلالت می‌کند: از یک‌طرف مفهوم مقدس، مختص و از سوی دیگر مفهوم اضطراب‌انگیز، خطرناک، ممنوع و پلید را می‌رساند. (رک. فروید: ۱۳۵۱: ۲۹-۳۰) توتم نیز بنا به تعاریف، اسم پناه و اسم شی مقدس است که از منظری جوامع ابتدایی را به سمت موضوع پرستش و تقدیس پیش برده و در خود مجسم می‌کند. (رک. همان: ۱۵۰-۱۵۵) اما نکته مهم در خصوص توتم این‌جاست که این امر مخصوص جوامع بدوی نبوده و در اصل به نوعی از اندیشیدن باز می‌گردد» (استراوس، ۱۳۶۱: ۲۰۵) حال با ورود به روایت «رمی» و پس از گذشت سال‌ها، جوان یک بار دیگر آن حالت خلسه خود را در میان هیاهوی جسمی و روانی جمعیت، یافته است و با آن که بیم آن می‌رود که زیر دست و پاها له شود، یا گاهی خجالت‌زده می‌شود از این که در آن مکان و زمان مقدس بازویی برهنه او را به این حال روحانی انداخته، باز نمی‌تواند از آن دست بکشد و تمام فکرش این است که به آن برسد و با گذاشتن اتوی داغی بر آن یا فشار دادن ناخن‌هایش در گوشت آن این حس روانی نیاز خود را ارضا کند و تمام؛ حتماً پس از آن گریه هم خواهد کرد. البته این تصویر اتوی داغ در روایت «رمی» را می‌توان تبادری به تصاویر عذاب الهی در روز قیامت دانست که در ارتباطی طولی با یک‌دیگرند.

جوان تلاش می‌کند با مرور افکار و عقاید مذهبی خود، از این تشویش و پریشانی خلاص شود، سنگ‌ها را در کیسه خود لمس کرده و با خود مرور می‌کند که سه بت شیطان را و برای هر کدام هفت سنگ بکوبد. معروفی هم‌چنان دست از برابری نمادهای مکانی - زمانی امر قدسی و ناقدسی برنداشته و هم‌زمان هر دو را پیش می‌برد. او از میان جمعیتی که برای سنگ زدن به نمادهای شیطان می‌خروشد یک تن را انتخاب کرده و مابقی را به قراردادهای از پیش تعیین شده در ذهن مخاطب می‌سپارد؛ اما آنچه در ظاهر پیداست این است که همه با صدایی بلند و با حالتی خلسه‌وار می‌گویند: «لیک» (معروفی، ۱۴۰۱: ۱۱۲) جوان داستان «رمی» هم از جمعیت بیرون رانده شده، کنار نمادهای شیطان قرار می‌گیرد و آن‌جاست که دوباره بازوهای زن را می‌بیند که هم‌چنان برهنه است. این تقابل

امر مقدس و توتمی با ورود به حوزه تابوها و امور ممنوعه، نوعی پارادوکس پیچیده را رقم می‌زند؛ امری که کشمکش درونی قهرمان داستان را شکل داده و به آن دامن زده است. بحران این رویارویی توتم و تابو، همان چیزی است که یونگ در خاطرات خود از آن یاد می‌کند. خاطره‌ای از یک جدال با عنصر توتمی که مدتی او را در تردید، اضطراب، تب و تشویش بی‌نهایت غرق کرده و رهایی او در شکست وجه توتمی این مکان یعنی کلیسا رقم خورد» (رک. یونگ، ۱۳۹۰: ۵۰-۵۴)

همین امر در روایت «بولد/گ» در نقطه مقابل خود یعنی ورود به حوزه تابو انحصار دارد. تابویی که در مواجهه با گناه بزرگ معنا می‌یابد. گناهی که شهوت و یا شش گناه دیگر کتب عهد قدیم و جدید نبوده^۱ و با تکرارهای معنادار میلر، مشخصاً گناه دروغ است. این جاست که مشاهده می‌شود پسر بعد از مواجهه با زن، سعی می‌کند که خود را با چیزهای دیگری از جمله ورزش و طبیعت سرگرم کند. پس از این که حیوان به انجمن مبارزه با بدرفتاری نسبت به حیوانات سپرده شد، پسر دلش می‌خواهد دوباره پیش زن برود و برای این رفتن بهانه می‌تراشد. اما درست در این جاست که شکستن حریم گناه دروغ، او را در گیر جدال خواهد کرد. از واگویه‌های مکرر، دلش به دروغ گفتن برای دست‌یابی به این ارتباط راضی نمی‌شود. پسرک در درون خود این احساس را دارد که این خواست او اشتباه و گناه است و نباید به آن فکر کند. دروغ گفتن برای رفع این نیاز گناهِش را سنگین‌تر می‌کند» (See. Miller, 2004: 20-21) این افکار تنش‌هایی است که تبدیل به درگیری‌های روانی او شده و آشفته‌اش می‌کند. لذا این گناه که به صورت یک تابوی قوی در پس زمینه ذهنی پسر جریان دارد او را به آستانه یک تنش روانی و یک کابوس وارد خواهد کرد. میلر هیچ نشانه‌ای از این که بخواهد زن را نکوهش و یا سرزنش کند در داستان قرار نداده و تنها بی‌پروایی و جسارتش را به تصویر کشیده است. رفتاری که موجب ایجاد تجربه‌ای لذت‌بخش برای نوجوان شده و در عین حال احساس گناه را در او به وجود آورده است. البته پسرک در نهایت به این می‌اندیشد که به زن تلفن زده و از او بخواهد که دوباره او را ببیند؛ و با خود می‌گوید که به این ترتیب فقط باید یک دروغ بگوید که هنوز توله سگ را دارد و همه خانواده دوستش دارند و در نهایت این تابو شکسته خواهد شد؛ درست مشابه همان اتفاقی که در جریان روایت «رمی» افتاده و پسر با ابراز حال درونی خود، موقعیت مقدس را در هم می‌شکند.

۱. شکم پرستی (Gluttony) طمع (Greed) تنبلی (Sloth) خشم (Wrath) حسادت (Envy) غرور (Pride)

۵-۲. کاربست استعاره من

همان‌گونه که پیش از این اشاره شد، هیچ‌کدام از قهرمانان هر دو روایت، نام مشخصی در داستان نداشته و صرفاً شناخت ما از هر دو به کلیات و جنسیت محدود خواهد بود. این بی‌نشانی امری است که من کلان روایت را تقویت می‌کند و داستان را به یک امر فراتر از سطح روایت بسط می‌دهد. این مسأله را می‌توان با محوریت اصلی ابهام در هویت توضیح داد. پیش از این نیز اشاره شد که ابهام در هویت به باور مارسیا به عدم انسجام در شناخت خود، سرگردانی، کلبی مسلکی خواهد انجامید که همگی دلالت بر عدم هویت‌مندی است. (رک. اتکینسون، ۱۳۹۶: ۱۵۱) لذا با توسع این موضوع می‌توان نام و نشانی شخصیت‌ها را تا حدودی دلالت بر هویت‌مندی دانست که در نقطه مقابل حذف این نام می‌تواند دلالت بر ابهام در هویت در شخصیت‌پردازی هر دو روایت داشته باشد. در داستان «رمی»، جوان پس از این‌که متهورانه برای رسیدن به زن خود را به سیل جمعیت زده و در نهایت، پای ستون سنگی شیطان قرار می‌گیرد، پس از پیدا کردن او در میان جمعیت، نخستین جمله‌ای که به زن می‌گوید این است: «خواهر جوان! من جانور نیستم، من گرم شده، من تشنه‌ام، من می‌خواهم زیر برگ‌های خیس بخوابم» (معروفی، ۱۴۰۱: ۱۱۵). جوان در این جمله‌ها از نیازها و احتیاجات خود در محل نمادین شیطان سخن می‌گوید. در این سخن کوتاه، تقریباً همه جمله‌هایش با «من» آغاز می‌شود که کنایه و تأکیدی است بر خواست دیده شدن و به رسمیت در آمدن. او حرف‌هایش را با واژه خواهر آغاز می‌کند، و مشخصاً نمی‌گوید: بانو یا خانم یا زن یا هر چیز دیگری که به حال او مرتبط‌تر باشد. کاربرد خواهر برای این موقعیت، تعریفی عرفی و قدسی است از ارتباط میان زن و مرد که درست در یک مکان و زمان قدسی به کارگیری می‌شود. سرنوشت جوان داستان «رمی» پس از ابراز نیاز درونی‌اش به زن، آن هم در برابر جمعیت خشمگین سنگ‌پران به شیطان، به پایان رسیده و نشانه‌های هویت از هم گسیخته هر بار بزرگ‌تر و برجسته‌تر شد. در پایان داستان زن روبروی جوان قرار گرفته و مانند دیگران سنگ می‌زند، اما مشخص نیست که به جوان یا به شیطان.

بر خلاف جوان داستان «رمی»، پسرک «بولد/گ»، گویی دغدغه‌ای برای دیده شدن ندارد، درگیر «من» وجودی خود نیست، او حتی در پایان داستان، «منی» دیگر را در درون خود کشف می‌کند. پسرک بعد از آن‌که راهی برای رفتن دوباره پیش زن و بودن با او پیدا نکرده و نمی‌تواند از شر دروغ‌ها و احساس گناهش خلاص شود، پشت پیانو نشسته و بداهه‌نوازی می‌کند. او که قبلاً هم چند باری تعلیم پیانو دیده ولی موفقیتی به دست نیاورده، این بار به خاطر احساس گناه و لذت توأمانی که از دیدار با

زن داشته، قطعه‌ای بداهه می‌نوازد، اتفاقی که خودش و مادرش را به وجد می‌آورد. این شگفتی که با شهود یک من دیگر در روایت «بولداگ» همراه است، بیانگر زایشی نو از انسان جهان مدرن است. گویی در «رمی»، سیری از درون به برون «من» قهرمان تدبیر شده و در «بولداگ» سفری از بیرون به درون آن. به عبارتی در «رمی»، جوان پس از کلنجارهای بسیار در درون خود و سرکوب کردن نیازهای اش و هم‌چنین زشت کردن زیبایی‌هایی که نیاز او را برانگیخته کرده‌اند، پای ستون سنگی شیطان، لب به سخن باز کرده و ندای درونش را فریاد می‌زند. اما پسرک «بولداگ» بعد از اتفاقی که در بیرون از من درونش و کاملاً اتفاقی رخ می‌دهد، آرام آرام به درون خود رفته و با کلنجار رفتن با حس گناهی که در ذهن دارد، زایشی نو یافته و من درونی‌اش به شکل آهنگی بر ساز پیانو جاری می‌شود. او که پیش‌تر توسط مادرش تحت تعلیم ناموفق نوازندگی پیانو قرار گرفته و البته گوش موسیقایی خوبی هم دارد، در پایان این کلنجار روانی-فیزیکی، به شکلی کاملاً اتفاقی قطعه‌ای را خلق می‌کند که مادرش با شنیدن آن با خوشحالی فریاد می‌زند: «پسرم! چه اتفاقی دارد می‌افتد؟!» (Miller, 2004: 22) پسر احساس می‌کند چیزی در وجودش رها شده و به یک‌باره پایین می‌ریزد. او احساس می‌کند آدم دیگری شده، متفاوت با کسی که تا به حال بوده است. نه خالی و پاک، که معذب به خاطر رازها و دروغ‌هایش، تعدادی گفته شده و تعدادی نگفته نشده. میلر اثر بلوغ را به آفرینش می‌رساند و به دگرگونی پسر ختم می‌کند به این که او از احساسی گنگ و تازه به زیبایی می‌رسد. هر چند که هم-چنان این اتفاق را چون رازی نگفتنی و شرم‌آور برای همیشه در دل خود نگه می‌دارد ولی در حال حاضر با آهنگی که می‌نوازد حالش خوب است.

۳. نتیجه‌گیری

با توجه به مبانی نظری و دسته‌بندی چهارگانه مارسیا از سبک‌های هویتی در چهار سبک هویت موفق، دیررس، زودرس و مغشوش دسته‌بندی می‌کند. با توجه به شاخص‌هایی که در تبیین هر یک از سبک‌های هویتی طرح می‌شود می‌توان نشانه‌های هویت سردرگم را در دو قهرمان اصلی روایت‌ها مشاهده کرد. از آن‌جا که محوریت بحران بلوغ در هر دو داستان، در هجوم تشویش‌ها، سردرگمی‌های شناختی و عدم رسیدن به کشف و همچنین تعهد است، لذا مساله بلوغ در دو قهرمان به سمت طغیان جنسی نزدیک شده است. از آن‌جا که مهم‌ترین عامل در ایجاد بحران هویتی از منظر اریکسون و مارسیا موقعیت اجتماعی و فرهنگی است مشاهده خواهد شد که در داستان «رمی» به واسطه وجود

عقبه گفتمانی و فرهنگی هر برخوردی با این نیاز سمت و سوی تقابل و رویارویی با هنجارهای موثر اجتماعی و فرهنگی را به خود گرفته و عنصر تنازع و تقابل به یک کشمکش درون و برون تبدیل می‌شود. اما در روایت «بولد/گک» با توجه به فضای فرهنگی غرب، همه این فرآیند در سطح یک نیاز فیزیکی باقی مانده و در نهایت جدال برای تجربه‌ی دوباره‌ی آن منجر به درگیری‌های روانی می‌شود. این تقابل و نزاعی که در هر دو روایت شکل می‌گیرد، در فرم نیز خود را نشان داده و «رمی» را به آستانه یک روایت تراژیک نزدیک می‌کند که قهرمان در پایان داستان وضعیت شکست و سقوط را تجربه می‌کند در حالی که این حوزه فرهنگی و گفتمانی، «بولد/گک» را به پایان‌بندی خوش و غلبه قهرمان مبدل سوق داده است. این جاست که در قهرمان روایت معروفی در موقعیت ضمنی شیطان سنگسار می‌شود و در داستان «بولد/گک» میلر؛ نوجوان نیاز و احساس گناهش را با یک پیانو موازنه کرده و دست به خلقی تازه می‌زند. لذا شاید بتوان امتداد نانوخته روایت را در بولد/گک به هویت زودرس نزدیک کند اما با توجه به کمیت پایین عنصر تعهد هم‌چنان تا پایان داستان در مرحله هویت مغشوش باقی خواهد ماند. در روایت ایرانی، اولین نشانه‌های بلوغ به رنجی روانی و عقده‌ای حل نشده مبدل شده که با توجه به آموزه‌های جامعه به از بین بردن منشا زیبایی ختم می‌شود و در فرهنگی دیگر که شاید فضا کمی بازتر است همین رویداد احتمالاً منجر به خلق یک شاهکار موسیقایی می‌شود.

از سوی دیگر، با توجه به تفاوت فرهنگی در هر دو داستان، نقش امر مقدس و نامقدس در هر دو برجسته است؛ با این تفاوت که در روایت «رمی»، این جنبه تابوشکنی و عبور از خطوط معین توتمی نقش محوری روایت را بازی می‌کند. محوریت امر مقدس در روایت «رمی» به هر دو ساحت زمان و مکان در ساختار روایت باز می‌گردد که این مسأله در «بولد/گک» بیش‌تر امر زمانی است که این وجه را می‌توان به اولویت‌های فرهنگی مذکور منتسب دانست.

از سویی دیگر، کشف هویت از منظر مارسیا در شناخت و بازگشت به کودکی و بحران‌ها و تجربیات آن دوران است. لذا آنچه در تصویر بحران بلوغ در هر دو داستان وجه مشترک خواهد بود، بازگشت به خاطرات و گذشته قهرمانان در امر روایت‌گری است. قهرمانان هر دو روایت با ارجاع مستمر در بازگشت به گذشته و مرور خاطرات سعی در بازآفرینی پاره‌ای از تاریخ خود را داشته‌اند که در ضمن روایت به نقد کشیده می‌شود. این بخش از هر دو روایت می‌تواند نقدی بر ساختارهای فرهنگی و طرح مبانی و ریشه‌ی بحران داشته و این ترس‌ها، بحران‌ها و اضطراب‌ها را به حافظه جمعی ناخودآگاه ملت‌ها منسوب کند. این مسأله که در هویت سردرگم و مغشوش، اصل سرگردانی و عدم

شناخت از محیط و سوژه‌ها می‌تواند نقش محوری در شکل‌گیری این سبک داشته باشد درست در بی-نامی قهرمانان دو روایت مشاهده خواهد شد. در هر دو داستان بهره‌گیری از من قهرمانان، نشان از من کلان روایت و هویتی فراتر از سطح روایت دارد و سفر قهرمان روایت «رمی»، سیری از درون به برون «من» تصویرگری شده و در «بولد، آگ» از بیرون به درون آن.

منابع و مآخذ

اتکینسون، ریتال و سوزان نولن هوکسما و داریل بم و ادوارد اسمیت و ریچارد اتکینسون (۱۳۹۶). زمینه روان‌شناسی عمومی، ج ۱، تهران: رشد.

استراوس، لوی (۱۳۶۱). توتیمسم، مسعود راد، تهران: توس.

اکرمی لایلا و سید محمود میرزمانی بافقی و عباس داورمنش و محمدرضا و اکبر بیگلریان (۱۳۹۹). مقایسه مشکلات دوره بلوغ دختران نوجوان کم توان ذهنی با دختران نوجوان عادی، کودکان استثنایی، سال ۷،

شماره ۴: صص ۴۶۷-۴۹۲. 20.1001.1.16826612.1386.7.4.6.2

انوشیروانی، علیرضا (۱۳۹۰). ضرورت چارچوب نظری و روش تحقیق، نقد ادبی، دوره ۴، شماره ۱۴، صص

۲۱۹-۲۲۲. 20.1001.1.20080360.1390.4.14.4.7

ایگلن، تری (۱۳۶۸). پیش‌درآمدی بر نظریه ادبی، عباس مخبر، تهران: مرکز.

براکت، اسکار (۱۳۹۱). تاریخ تئاتر جهان، هوشنگ آزادی‌ور، ج ۳، تهران: مروارید.

چالاک، سارا (۱۴۰۰). واکاوی اسطوره‌شناختی رمان من و عجیب و غریب با تکیه بر نمادهای مادینه و فرایند

بلوغ نوجوان، ادبیات عرفانی و اسطوره‌شناختی، سال هفدهم تابستان ۱۴۰۰، شماره ۶۳، صص ۶۷-۹۱.

10.30495/mm1q.2021.681282

بیابانگرد، اسماعیل (۱۳۹۰). روان‌شناسی نوجوانان، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

خلج، منصور (۱۳۸۹)، درام‌نویسان جهان، تهران: سوره مهر.

خوش‌کن، ابوالقاسم (۱۳۹۶). روان‌شناسی بلوغ، اهواز: رشد.

رضاپور، پویان و علیرضا انوشیروانی (۱۳۹۹). مطالعه تطبیقی اقتباس‌های سینمایی مرگ یک فروشنده اثر آرتور

میلر، ادبیات تطبیقی سال دوازدهم پاییز و زمستان، شماره ۲۳، صص ۲۰۹-۲۲۵.

10.22103/jcl.2021.15347.3002

سجودی، فرزانه (۱۳۹۱). مکان، جنسیت و بازنمایی سینمایی، مجموعه مقالات نشانه‌شناسی مکان، به کوشش دکتر فرهاد ساسانی، تهران: سخن.

شکری، امید و مهرناز شهرآرای و زهره دانشورپور و رضا دستجردی (۱۳۸۶). تفاوت‌های فردی در سبک‌های هویت و عملکرد تحصیلی: نقش تعهد هویت و بهزیستی روان‌شناختی، پژوهش در سلامت روان‌شناختی، دوره ۱، شماره ۱: صص ۱۶-۲۹.

فروید، زیگموند (۱۴۰۰). نظریه روان‌کاوی، هفت رساله از زیگموند فروید، ترجمه حسین پاینده، تهران: مروارید.

فروید، زیگموند (۱۳۵۱). توت‌م و تابو، محمد علی خجندی، تهران: طهوری.

مرتضایی، سیدجواد، علیزاده، الهام، کاظمی، غلامرضا (۱۳۹۲)، ادبیات تطبیقی از منظر رویکرد بینامتنی: بررسی موردی فیلمنامه «گاو» و نمایشنامه «کرگدن»، فصلنامه مطالعات زبان و ترجمه، شماره سوم، صص ۱۰۹-۱۲۴.

کشاورز، مصطفی و فاطمه میرزایی (۱۳۹۹). بلوغ و بحران هویت در دوران جوانی و نقش آن در دوست‌یابی، روانشناسی و علوم رفتاری ایران، شماره ۲۲: صص ۱۳۲-۱۴۶.

معروفی، عباس (۱۴۰۱). دریاروندگان جزیره آبی‌تر، تهران: ققنوس.

میرعلایی امین، زهرا و حمید رضایی و منیژه کاوه (۱۳۹۷). «بازنمایی انواع بلوغ در رمان عقرب‌های کشتی بمبک» پژوهشنامه اورمزد، شماره ۴۴: صص ۴-۲۵.

نجفی، امیر و سید حبیب الله لزگی و محمدجعفر یوسفیان (۱۳۹۵). معنازایی در عدول از پیش‌متن؛ خوانش بینامتنی داستان *هابیل و قابیل* و رمان‌های *هابیل سانچت* (میگل د. اونامونو) و *سمفونی مردگان* (عباس معروفی)، جستارهای ادبی، بهار، شماره ۱۹۲، صص ۱-۲۰.

نوروزپور، مرضیه و بنفشه غرابی، احمد عاشوری، مجتبی حبیبی (۱۳۹۴). بررسی نمرات مقیاس‌های پرسش‌نامه چندوجهی شخصیتی مینه‌سوتا-نوجوانان بر اساس وضعیت‌های هویتی مارسیا در نوجوانان، اصول بهداشت روانی، سال هفدهم، آبان و آذر، شماره ۶: صص ۲۹۲-۲۹۹.

10.22038/JFMH.2015.5451

یادر، ام، ای (۱۳۸۷). موانع شکل‌گیری هویت؛ اصلاح بافتاری پارادایم وضع هویتی مارسیا، ترجمه عباس مختاری و علیرضا دربندی، مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، بهار، شماره ۱۲، صص ۱۰۹ - ۱۲۰.

یونگ، کارل گوستاو (۱۳۹۰) خاطرات رویاها اندیشه‌ها، پروین فرامرزی، مشهد: آستان قدس رضوی.

References

- Atkinso, R., Nolen Hoksema, S., Bem, D., Atkinson, R. (2017). The Field of General Psychology, 1st edition, Tehran: Roshd Publications. (In Persian).
- Strauss, C. (1982). Totemism, Masoud Rad, Tehran: Toos Publications. (In Persian).
- Akrami, L., Mirzamani Bafqi, M., Davarmanesh, A., Biglerbeygiyan, A. (2020). Puberty Problems in Adolescent Girls with and without Mental Retardation in Tehran, Retardation in Tehran. JOEC 2008; 7 (4), pp.467-492 (In Persian).
- Anoshrvani, A (2012) The necessity of theoretical framework and research method, Literary Criticism, 4(14) pp: 219-222 (In Persian)
- Eagleton, T. (2010). Literary Theory: An Introduction, Mokhber. A, Tehran: Markaz Publications. (In Persian)
- Brockett, O. (2013) History of the Theatre, Hushang Azadivar, 3rd edition, Tehran: Morvarid Publications. (In Persian).
- Chalak, S. (2012) The Weirdo and I; A Mythological Analysis Based on Feminine Symbols and the Process of Adolescent Maturation, Mytho- Mystic Literature, 17(63), pp: 67-91 (In Persian).
- Biyabangard, E. (2012) Adolescent psychology, Tehran: Daftar-e Nashr-e Farhang-e Eslami (In Persian).
- Khalaj, M (2011) Playwrights of the world, Tehran: Soore-ye Mehr Publications. (In Persian).
- Khoshkan. A. (2017) Psychology of Puberty, Ahvaz: Roshd Publications. (In Persian).
- Rezapur, P. & Anushiravani. A (2020) A Comparative Study of Film Adaptations of Death of a Salesman by Arthur Miller, Journal of Comparative Literature, 12(23), pp: 209-225 (In Persian).
- Sojoodi, F. (2012) Place, gender and cinematic representation, a collection of articles on place semiotics, Sasani. F, Tehran: Sokhan Publications. (In Persian).
- Shokri. O & Shahr-Aray & Daneshpour. Z & Dastjerdi. R (2007) Individual differences in identity styles and academic performance: The role of identity commitment and psychological well-being, Research in psychology, 1, 1, pp: 16-29 (In Persian).
- Freud, Z (2021) Psychoanalytic theory, seven treatises by Sigmund Freud, Trans Payandeh. H, Tehran: Morvarid Publications. (In Persian).
- Freud. Z (1972) Totem and Taboo, Trans Khojandi. M.A, Tehran: Tahouri Publications. (In Persian).
- Mortazae, J., Alizadeh, E. & Kazemi, G. (2013) Comparative literature from the perspective of the intertextual approach: a case study of the script of "Gav" and the play "Kargadan", Language and Translation Studies, 3, pp: 109-124. (In Persian).

- Keshavarz, M. & Mirzaee, M. (2020) Maturity and identity crisis in adolescence and its role in making friends, Iranian Journal of Psychology and Behavioral Sciences, 22nd edition, pp: 132- 146. (In Persian).
- Maroufi, A. (2022) Darya Ravandegan-e Jazire-ye Abi-tar, Tehran: Qoqnoos Publications. (In Persian).
- Miralae. A & Rezaee. H & Kaveh. M (2018) Representation of types of maturity in the novel Aqrabha-ye Bombak Ship, 44th edition, pp: 4-25, Ormazd Journal. (In Persian).
- Najafi, A. & Lezgee, H. & Yousofiyan, M. J. (2016) Significance of Deviation from Hypotext: Intertextual Study of Abel Sanchez (Miguel de Unamuno) and Symphony of Death (Abbas Maroofi), Journal of Literary Studies, Vol. 192, pp: 1- 20. (In Persian).
- Norouzpour. M & Qaraee. B & Ashouri. A & Habibi. M (2015) A study on the Minnesota Multiphasic Personality Inventory-Adolescent scores based on Marcia Identity Statuses in adolescents, Fundamentals of Mental Health, 17(6), pp: 292-299. (In Persian).
- Yader. M. A (2008) Barriers to identity formation; Restructuring the Paradigm of Marcia's Identity Status, Translated by; Abbas Mokhtari and Alireza Darbandi, 12th edition, pp: 109- 120. Strategic Studies of Sports and Youth. (In Persian).
- Young. C. G (2011) Memories, Dreams, Reflections, Faramarzi. P, Mashhad: Entesharat-e Astan-e Qods-e Razavi. (In Persian).
- Mannoni, octave, Freud, the theory of the Unconscious, London: NLB 1971.
- Miller, Arthur & Ed (2004) Telling Tales, Edit by Nadine Gordimer , Harvard Business Review.
- Duriez, Bart & Ilse Smits, Luc Goossens (2007) The relation between identity styles and religiosity in adolescence: Evidence from a longitudinal perspective, Department of Psychology, Katholieke Universiteit Leuven, Tiensestraat 102, 3000 Leuven, Belgium
- Tanner, J. M. (1962). Growth at Adolescence. Second Edition, Blackwell Scientific Publications, Oxford. Second Edition.
- Vleioras, G. & Bosma, H. A. (2005) Are identity styles important for psychological well-being? J Adolesc ,28: 397-409.